

Statistické údaje o činnosti obecních policií za rok 2012

**Odbor bezpečnostní politiky
Ministerstvo vnitra ČR**

červen 2013

Úvod

Údaje o činnosti obecních policií za rok 2012 poskytly obce, ve kterých je zřízena obecní policie, na základě § 27 odst. 4 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“), a v rozsahu stanoveném v § 17 vyhlášky č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, na požádání Ministerstvu vnitra. Kromě tohoto přehledu některých již statisticky zpracovaných údajů o činnosti obecních policií v roce 2012 je na stránkách Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz) dána k dispozici tabulka ve formátu Excel s daty v členění, ve kterém byly údaje od obcí nashromážděny, a to v agregované podobě podle jednotlivých krajů.

Celkem Ministerstvu vnitra na základě jeho žádosti zaslalo své odpovědi celkem 353 obcí, údaje o své činnosti nezaslalo pouze město Frýdlant, které však mělo vlastní obecní policii v roce 2012 zřízenou podle informací na oficiálních internetových stránkách města pouze po dobu prvních dvou měsíců roku. Celkově lze tedy považovat prezentovaná data za téměř úplná. S ohledem na fakt, že způsob evidence jednotlivých údajů obecními policiemi se může v určitých směrech lišit (např. v případě evidence blokově projednaných přestupků mohou do celkového počtu některé obce zahrnovat i přestupky vyřešené „domluvou“ podle § 84 odst. 1 zákona o přestupcích). Tuto skutečnost je při interpretaci dále prezentovaných dat a jednotlivých ukazatelů vzít v úvahu.

Z hlediska porovnávání činnosti obecních policií za delší období je dále třeba zohlednit fakt, že údaje za rok 2011 Ministerstvu vnitra neposkytly 2 a za rok 2010 dokonce 9 obcí. Rovněž je patrně třeba vzít v úvahu to, že obecní policie mohou být zřízeny, resp. zrušeny toliko obecně závaznou vyhláškou obce. Od roku 2010 do loňského roku bylo minimálně 12 obecních policií zrušeno a naopak 11 obecních policií bylo za stejné období nově zřízeno.

Další omezení prezentovaných dat spočívá v tom, že údaje o

- celkovém počtu obyvatel obce ke konci kalendářního roku,
- počtu uzavřených veřejnoprávních smluv podle § 3a z. o obecní policii,
- počtu uzavřených veřejnoprávních smluv podle § 3b a § 3c z. o obecní policii,
- počtu rozhodnutí o odstranění vozidla,
- počtu osob převezených do záchytné stanice,
- počtu zjištěných osob řídících pod vlivem alkoholu,
- počtu předvedených hledaných a pohřešovaných osob,
- počtu nalezených odcizených vozidel,
- počtu odchycených zvířat,
- počtu použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla podle § 17a z. o obecní policii,
- počtu použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla podle § 18a odst. 3 z. o obecní policii a
- nepřetržitým provozu úřadovny obecní policie,

jsou Ministerstvu vnitra poskytovány obcemi toliko nepovinně a nezahrnují tedy údaje o všech obcích, které jinak Ministerstvu vnitra své odpovědi poskytly. Přesto se však jedná o data o přibližně 80% obecních policií.

Obsah

1	Obecné charakteristiky	4
1.1	Zaměstnanci zařazení do obecní policie	5
1.1.1	Porovnání jednotlivých krajů	6
1.1.2	Kraje dle počtu strážníků na 1000 obyvatel.....	6
2	Ekonomické charakteristiky a objem vybraných pokut v blokovém řízení	7
3	Násilí proti strážníkům obecních policí a použití služební zbraně strážníkem	7
3.1	Počet fyzických útoků na strážníky dle krajů a pravděpodobnost napadení strážníka v průběhu roku 2012.....	8
4	Další údaje o činnosti obecních policí.....	8
5	Přestupky, jiné správní delikty a trestné činy.....	9
5.1	Přestupky řešené obecní policí v blokovém řízení.....	12
5.2	Podezření ze spáchání přestupku oznámená obecní policí příslušným správním orgánům	13
5.3	Podezření ze spáchání jiného správního deliktu oznámená obecní policí příslušným správním orgánům.....	14

1 Obecné charakteristiky

Tab. č. 1

Počet obecních policíí	353
Obecní policie zahrnuté do statistiky	352
Počet obcí, jejichž obecní policie byla v roce 2012 zrušena, nebo neměla žádné zaměstnance	7

Tab. č. 2

Počet uzavřených veřejnoprávních smluv podle § 3a z. o obecní policii:	438
Počet uzavřených veřejnoprávních smluv podle § 3b a § 3c z. o obecní policii:	0

Obecní policie byly v roce 2012 zřízeny a zároveň skutečně působily v celkem 352 obcích. Zároveň bylo uzavřeno alespoň 438 veřejnoprávních smluv dle § 3a zákona o obecní policii, na jejichž základě mohou obce, které nezřídily obecní policii, uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě pak obecní policie této obce vykonává úkoly stanovené zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy. Tato veřejnoprávní smlouva zároveň vymezí rozsah úkolů, které má obecní policie na území druhé obce plnit (např. měření rychlosti vozidel, hlídková činnost v okolí konkrétních významných objektů atd.).

Oproti roku 2010¹, kdy bylo uzavřeno alespoň 25 veřejnoprávních smluv dle § 3b a § 3c zákona o obecní policii, jejichž účelem je zajištění činnosti strážníků na území obce, kde je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (krizový stav), nebylo za rok 2012 (obdobně jako za rok 2011²) Ministerstvu vnitra nahlášeno uzavření tohoto typu veřejnoprávní smlouvy ani v jednom případě.

Tab. č. 3

Počet obyvatel všech obcí se zřízenou obecní policií	6 575 354
Podíl obyvatel ČR, v jejichž obci je zřízena obecní policie	62,5 %

Přestože je obecní policie zřízena pouze v přibližně 350 obcích (tedy v přibližně v 5,6 % obcí v ČR), představuje počet obyvatel těchto obcí zhruba 62,5 % obyvatelstva ČR. Do tohoto počtu dále nejsou započteny údaje o obcích, ve kterých obecní policie působí na základě veřejnoprávní smlouvy podle § 3a zákona o obecní policii (jedná se však o vesměs obce s nižším počtem obyvatel).

¹ Srov. dokument *Komentované vybrané statistické údaje o činnosti obecních policíí za rok 2010*, dostupný na adrese <http://www.mvcr.cz/soubor/statisticke-udaje-o-cinnosti-obecnich-policii-za-rok-2010-pdf.aspx>.

² Srov. dokument *Komentované vybrané statistické údaje o činnosti obecních policíí za rok 2011*, dostupný na adrese <http://www.mvcr.cz/soubor/statisticke-udaje-o-cinnosti-obecnich-policii-za-rok-2011-pdf.aspx>.

1.1 Zaměstnanci zařazení do obecní policie

Tab. č. 4

Počet zaměstnanců obce zařazených do obecních policíí celkem	9538	
z toho strážníků	8580	89,96 %
z toho čekatelů	59	0,6 %
z toho ostatních zaměstnanců	899	9,4%

Strážníci dlouhodobě představují přibližně 90 % zaměstnanců zařazených do obecních policíí v ČR, počty dalších zaměstnanců obecních policíí (mimo strážníky) jsou výrazně nižší. Oproti loňskému roku zůstal celkový počet zaměstnanců obecních policíí prakticky neměnný, výrazněji však poklesl počet čekatelů.

Tab. č. 5 a 6

Strážníci a čekatelé dle věkových skupin	
21 až 30 let	16,84%
31 až 40 let	37,13%
41 až 50 let	34,37%
51 až 60 let	10,72%
61 a více let	0,96%

Strážníci a čekatelé dle vzdělání	
střední bez maturity	12,13%
střední s maturitou	75,11%
vyšší odborné	1,63%
vysokoškolské	11,12%

Ve stávajícím znění zákona o obecní policii, účinném od 1. ledna 2009, je mezi podmínkami, které musí uchazeč o zaměstnání strážníka splnit, vyžadováno úplné střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Na základě přechodného ustanovení čl. IV bod 2 zákona č. 274/2008 Sb. je však stanoveno, že strážník, který byl v pracovním poměru k obci ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona a nedosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou, je povinen tuto podmínku splnit do 31. prosince 2015; oproti roku 2010 podíl strážníků bez složené maturity poklesl již více než o 6 procentních bodů.

Tab. č. 7

Tabulka četností - obce dle počtu strážníků		
interval (do)	počet obcí	% z obcí
1	25	7,10%
2	47	13,35%
5	86	24,43%
10	60	17,05%
15	36	10,23%
30	57	16,19%
50	17	4,83%
100	15	4,26%
200	5	1,42%
500	2	0,57%
1000	1	0,28%

Porovnání obcí, které zřídily obecní policii, podle tabulky č. 7 je třeba uvažovat vždy, hovoří-li se obecně o obecních policiích v ČR. Srovnání např. Městské policie hl. m. Prahy, která disponuje 2 298 strážníky s jakoukoli jinou obecní policií bude vždy zčásti zavádějící. Z tabulky č. 7 plyne, že nejvíce obecních policií spadá do kategorie 2 až 5 strážníků.

1.1.1 Porovnání jednotlivých krajů

Tab. č. 8

		Zaměstnanci celkem	Strážníci	Čekatelé	Počet obec. policií
1.	Hl. m. Praha	2485	2298	7	1
2.	Moravskoslezský	1478	1285	10	29
3.	Ústecký	956	839	6	38
4.	Jihomoravský	953	797	6	47
5.	Středočeský	783	716	7	63
6.	Plzeňský	417	365	16	17
7.	Olomoucký	398	373	0	20
8.	Jihočeský	383	352	2	30
9.	Královéhradecký	338	318	0	22
10.	Zlínský	333	313	2	19
11.	Liberecký	291	265	1	22
12.	Pardubický	277	260	0	19
13.	Karlovarský	249	217	2	15
14.	Vysočina	195	180	0	9

1.1.2 Kraje dle počtu strážníků na 1000 obyvatel

Tab. č. 9

		(poč. strážníků/obyv. kraje)*1000
1.	Hl. m. Praha	1,843
2.	Moravskoslezský	1,048
3.	Ústecký	1,015
4.	Karlovarský	0,719
5.	Jihomoravský	0,682
6.	Plzeňský	0,637
7.	Liberecký	0,604
8.	Olomoucký	0,585
9.	Královéhradecký	0,575
10.	Středočeský	0,554
11.	Jihočeský	0,553
12.	Zlínský	0,533
13.	Pardubický	0,503
14.	Vysočina	0,352

2 Ekonomické charakteristiky a objem vybraných pokut v blokovém řízení

Tab. č. 10

Celková výše pokut uložených v blokovém řízení strážníky	317 434 967 Kč
Finanční náklady na činnost obecní policie za kalendářní rok	5 011 345 417 Kč
Poměr pokut vybraných v blokovém řízení oproti nákladům na provoz obecních policíí	6,33%
Průměrné náklady na jednoho strážníka	584 073 Kč

Oproti často uváděnému tvrzení, nepředstavují pokuty uložené obecní policií v blokovém řízení významnější příjem rozpočtů obcí relativně k nákladům, které obce na obecní policii vynakládají. V roce 2012 byl objem vybraných blokových pokut vyšší než náklady na činnost obecní policie ve dvou obcích (obě se nacházejí ve Středočeském kraji, mají 1 a 6 strážníků); průměrně uloží strážníci blokové pokuty pouze do úrovně 6,33 % nákladů, které obce vynakládají na jejich činnost. Průměrná výše blokové pokuty pak byla v roce 2012 přibližně 363 Kč (v roce 2010 to bylo 360 Kč a v roce 2011 přibližně 315 Kč).

Tab. č. 11

Tabulka četností - podle výše udělených pokut 1 strážníkem		
interval (do)	počet obcí	% z obcí
5 000 Kč	42	11,93%
10 000 Kč	38	10,80%
20 000 Kč	70	19,89%
50 000 Kč	114	32,39%
100 000 Kč	57	16,19%
200 000 Kč	21	5,97%
více	10	2,84%

Z tabulky četností je zřejmé, že strážník za rok uloží blokové pokuty v celkové výši nejčastěji mezi 20 a 50 tisíci Kč. Naopak v celkem 5 obcích uložil jeden strážník za rok 2012 blokové pokuty v celkové výši jen do 1 000 Kč.

3 Násilí proti strážníkům obecních policíí a použití služební zbraně strážníkem

Tab. č. 12

Rok	2010	2011	2012
Počet fyzických útoků na strážníky	472	490	502

Počet případů použití služební zbraně strážníkem	25	12	17
z toho oprávněné	25	12	17
z toho neoprávněné	0	0	0

3.1 Počet fyzických útoků na strážníky dle krajů a pravděpodobnost napadení strážníka v průběhu roku 2010

Kraje jsou řazeny podle pravděpodobnosti napadení strážníka [určena jako (počet fyzických útoků na strážníka v kraji/počet strážníků v kraji)*100].

Tab. č. 12

Rok		2011		2012	
		Počet útoků	Pravděpodobnost útoku	Počet útoků	Pravděpodobnost útoku
1.	Jihočeský	26	7,62%	39	11,08%
2.	Královéhradecký	18	5,92%	35	11,01%
3.	Středočeský	60	8,52%	68	9,50%
4.	Moravskoslezský	129	10,06%	111	8,64%
5.	Pardubický	23	9,06%	21	8,08%
6.	Liberecký	21	8,08%	18	6,79%
7.	Plzeňský	13	3,54%	22	6,03%
8.	Ústecký	60	7,24%	43	5,13%
9.	Karlovarský	6	2,88%	9	4,15%
10.	Vysočina	3	1,70%	7	3,89%
11.	Hl. m. Praha	84	3,48%	86	3,74%
12.	Olomoucký	19	5,14%	13	3,49%
13.	Zlínský	14	4,40%	9	2,88%
14.	Jihomoravský	14	1,85%	21	2,63%

Pro srovnání jsou uváděna též data za rok 2011. Ze srovnání těchto ukazatelů opětovně vyplývá, že „rizikovitost“ plnění úkolů obecní policie strážníky je mezi jednotlivými kraji v různých letech relativně variabilní.

4 Další údaje o činnosti obecních policí

Následující údaje jsou spíše orientační, neboť byly obcemi Ministerstvu vnitra poskytovány pouze nepovinně.

Tab. č. 13

Rok	2010	2011	2012
Počet rozhodnutí o odstranění vozidla	47 572	55460	54248
Počet osob převezených do záchytné stanice	20 556	9284	9191
Počet zjištěných osob řídících pod vlivem alkoholu	1 806	1809	1577
Počet předvedených hledaných a pohřešovaných osob	3 687	4333	4073
Počet nalezených odcizených vozidel	656	500	469
Počet odchycených zvířat	29 665	29710	30377
Počet použití TPZOV podle § 17a z. o obecní policii	169 171	175590	168418
Počet použití TPZOV podle § 18a odst. 3 z. o obecní policii	735	797	1497
Podíl obecních policí s nepřetržitým provozem úřadovny	44,57%	45,11%	45,17%

5 Přestupky, jiné správní delikty a trestné činy

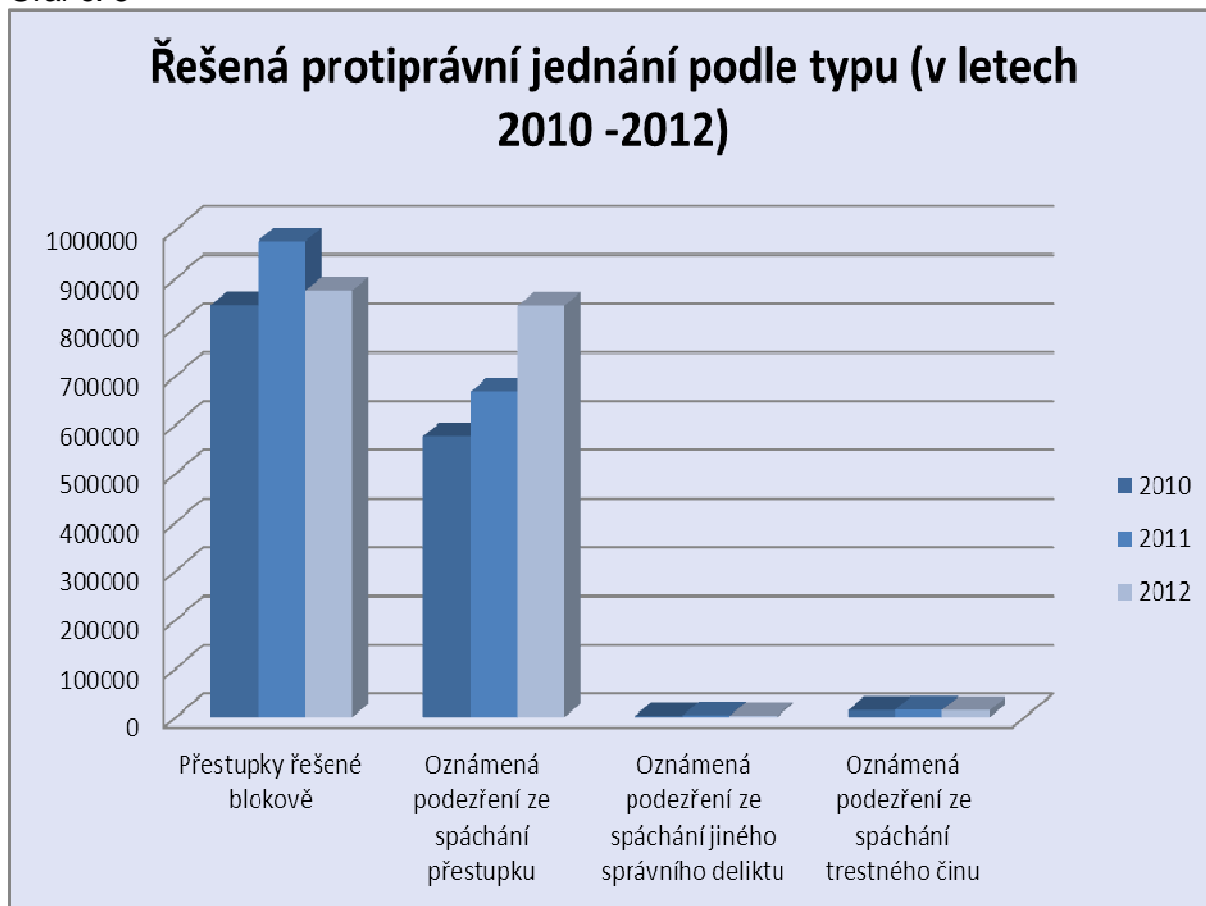
Následující tabulka a graf ukazují počty protiprávních jednání podle druhu, které obecní policie buď řešily, nebo která při své činnosti zjistily a podezření z jejich spáchání oznámily příslušným správním orgánů, resp. v případě trestných činů Policii ČR.

Tab. č. 14

	2010	2011	2012
Celkový počet přestupků projednaných v blokovém řízení	845465	976883	875412
z toho přestupků proti BESIP (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	611031	708228	601840
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	64198	75728	115644

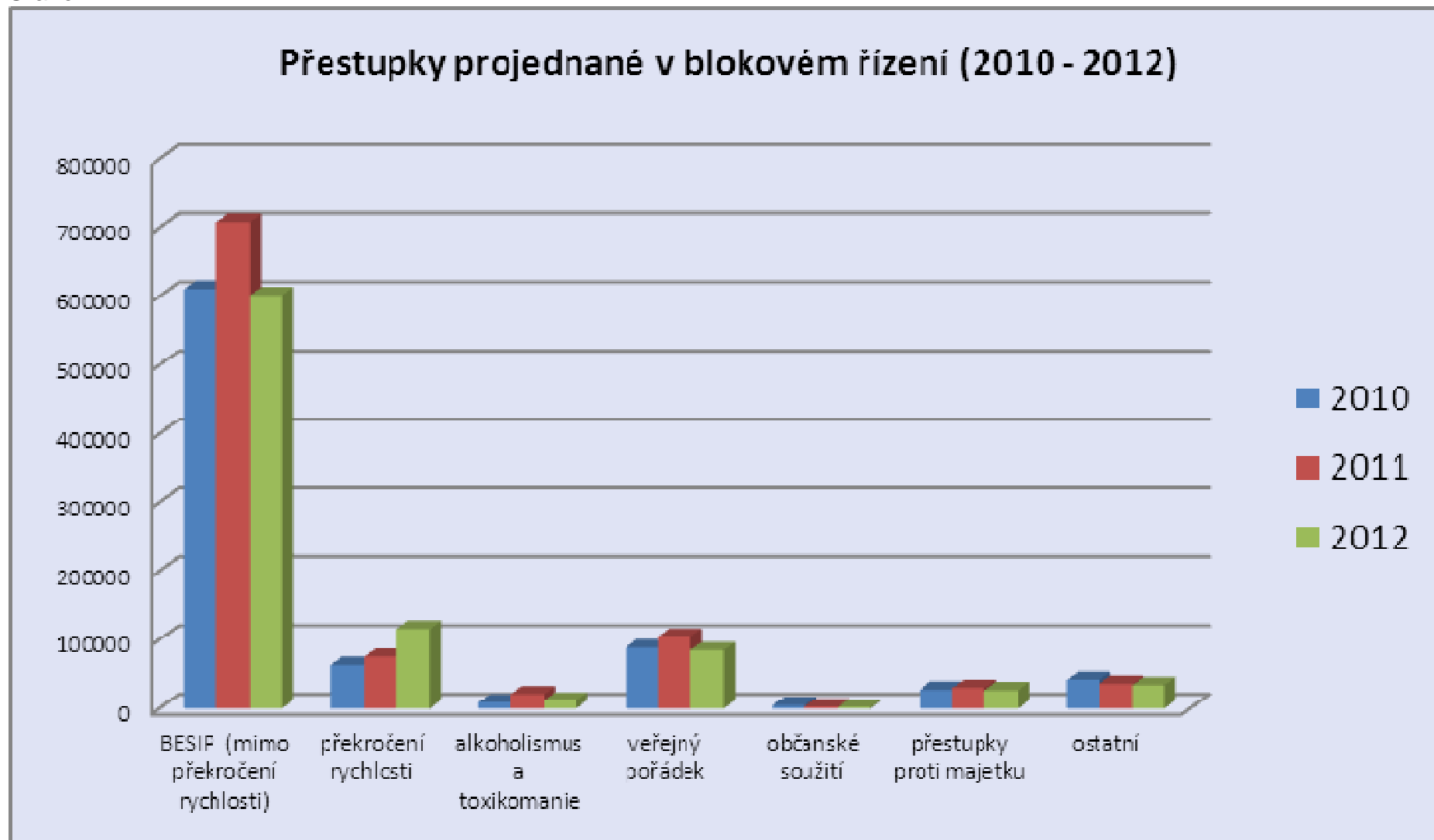
z toho přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	8746	20579	11570
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	88424	104915	85003
z toho přestupků proti občanskému soužití	4793	2923	2473
z toho přestupků proti majetku	27288	29555	26488
z toho ostatních přestupků	40995	35334	33462
Celkový počet podezření ze spáchání přestupků oznámených přísl. orgánům	576006	668314	844284
z toho přestupků proti BESIP (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	227207	375087	384395
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	293365	232301	407072
z toho přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	2394	1979	2354
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	22934	27706	23591
z toho přestupků proti občanskému soužití	3513	3837	3948
z toho přestupků proti majetku	16163	15994	15750
z toho přestupků na úseku střelných zbraní a střeliva	14	14	14
z toho ostatních přestupků	10599	11368	7294
Celkový počet podezření ze spáchání jiných správních deliktů oznámených přísl. orgánům	3516	4504	3496
z toho jiné správní delikty podle zákona o obcích	430	327	1197
z toho jiné správní delikty podle zákona o živnostenském podnikání	321	322	285
z toho jiné správní delikty podle tabákového zákona	334	419	293
z toho jiné správní delikty podle zákona o pozemních komunikacích	736	2011	942
z toho ostatních jiných správních deliktů	1685	1426	779
Celkový počet důvodných podezření ze spáchání trestného činu oznámených Policii ČR	14372	15471	14274

Graf č. 3

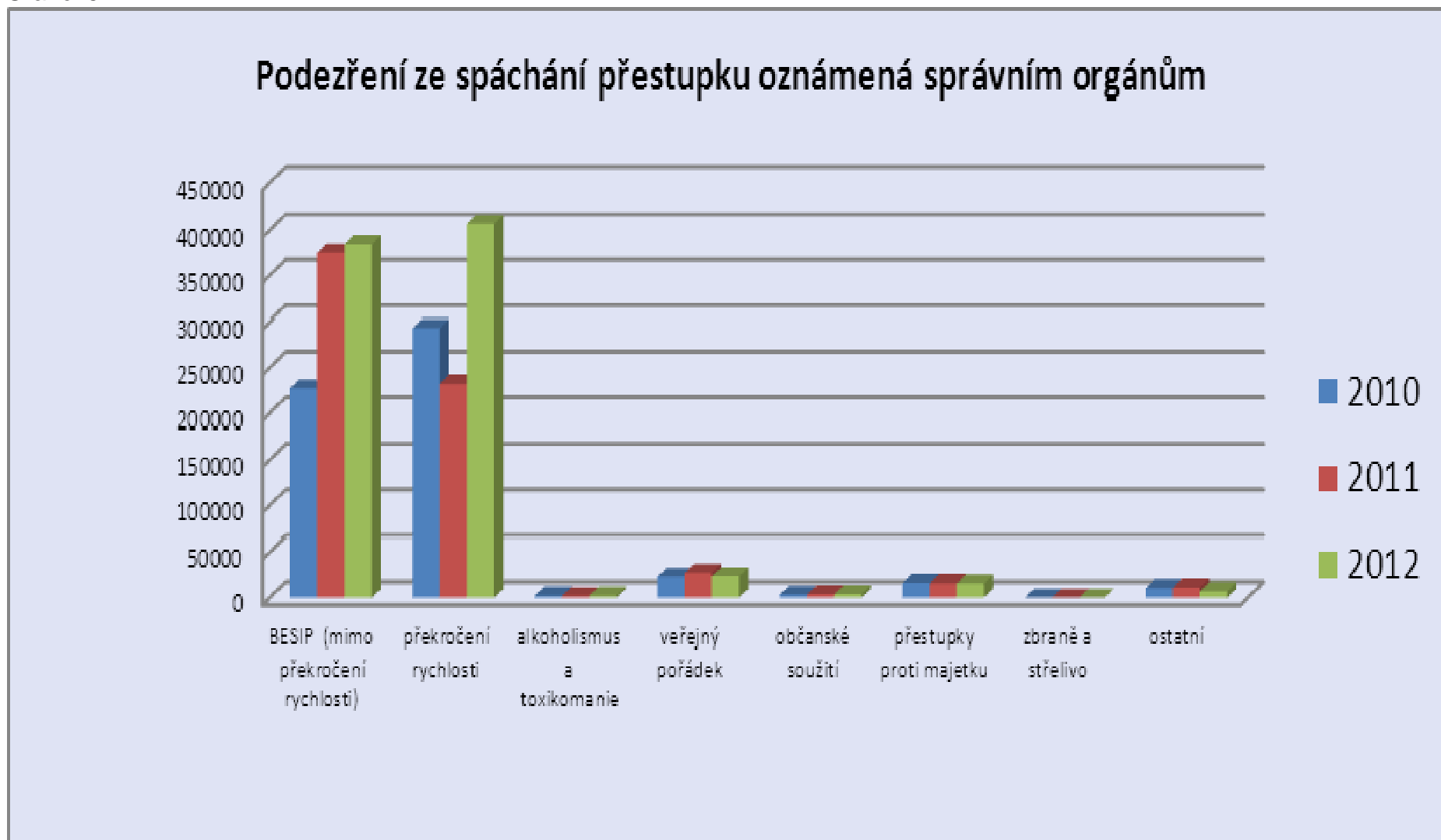
5.1 Přestupky řešené obecní policií v blokovém řízení

Graf č. 4

5.2 Podezření ze spáchání přestupku oznámená obecní policií příslušným správním orgánům

Graf č. 5

5.3 Podezření ze spáchání jiného správního deliktu oznámená obecní policií příslušným správním orgánům

Graf č. 6

